

У приймальні Господа

Усі ми сидимо у приймальні Господа Бога, очікуємо на свій час. Приймальня та велетенська — там усюди стоять лавки для тих, хто очікує. Ті лавки стоять переважно на бульварах та у парках. У тій приймальні є й довгі коридори, але там є й моря та океани, міста й острови. Допоки сидиш у тій приймальні, начебто навіть і не сидиш там. Ти займаєшся своїми справами та навіть іноді забуваєш, що колись назвуть твоє ім'я. Але щохвилини слід бути готовим до того, що це станеться. Як воно буде та де — нікому не відомо. Можливо, якось ти опинишся перед величезними погано пофарбованими дверима, крізь які зблисне світло. Воно засліпить тебе, ошелешить, зіб'є із пантелику. Й тоді тобі доведеться відповідати за все, що ти робив усі ці роки, можливо, тобі навіть доведеться розповісти про все своє життя від самого початку та з усіма деталями.

Але є просте правило: аби увійти до тих дверей та не хвилюватися, аби відповідати та не затинатися. Та ось воно, це просте правило, якого, на жаль, досі не спроможна була дотриматися жодна жива душа.

Допоки говориш, допоки робиш щось, треба весь час притримувати коні, бо якщо їх не стриму-

вати, то ці коні стають нескінченні, вони гронами лускають під час руху й копита їхні вистрілюють навсібіч, вони залишають по собі перфорацію на болоті та випалену смужку шляху. Але ж тих коней цілі жмені, цілі розсипи, віяла, та повіз не тільки випльовує тих коней уперед, але може й вдаватися тими кіньми, а ім'я їм — почуття, незагнуздані та дикі, дарма їх впрягали до того повозу — вони все одно — врозтіч, усі ті коні-щуки з арабськими лебединими шиями під золотом шовкових шкір. Дарма, що довкола мороз — стільки в них миттєвого життя та палючої брехні.

Тоді над Едемом стоїть сонце. Сонце помаранчеве та наче відсторонене. Саме про таке світло кажуть — сутінкове світло, світло як у Едемі — тобто там, де всі вже померли. А світло все струменить, та кінця йому немає, бо джерело того світла навіть і не сонце, а тління життя. Але світло це дуже рівномірне й таке... невимовне, тобто воно приховує у собі багато різноманітних емоцій, які справді невимовні, наразі поодинокі, а якщо намагатися вимовити, то всі по черзі, та починати треба із тих почуттів, які печуть у грудях, коли дивишся на це світло.

Ще зі школи я думала: із тим світлом я краще за всіх зможу дати собі ради. Цьому дуже сприяла руда гора просто перед нашим будинком. А руда — через те що тоді була осінь, мідно-залізна осінь, яка окислювалася то кобальтом з відтінками купоросу із мідяних листяних систем, то темною, іржавою під снігом зимою, куди вгрузали мої колінки, коли я з промоклими ногами ходила між старими вулицями із напівзруйнованими будинками, якими зви-

валися ювелірні тріщини. Й отой дух прив'ялості, що не в'яне, той нев'янучний дух постійних руйнацій та розтріскування, у якому вже живе нове життя — може, геть відмінне на вигляд, від того, яке ми собі звикли уявляти,— дух брав мене попід руки та кружляв поміж дворів та по кімнатах, а потім униз знову, й назад нагору або витанцьовував каруселлю дрібних вихорів, у яких було помітне лише листя, яке неслося із самого краєчка вихору та викрутасів вітру.

Тобто все моє дитинство минуло у тріщинах тих петльованих вулиць. Але найжахливішим було не дитинство. Найжахливішою була зневіра, яка з'явилася пізніше. Дитинство це було повне кістяків та страшного Анатомічного театру, де, заспиртовані, стояли білі та червоні офіцери, крамарчуки, пралі та купці з минулого сторіччя. Лише подумати — Анатомічний театр! Це ж абсолютно несумісне — театр і анатомія, несумісне, як борщ і Сатурн! Тим не менше заклад із такою назвою у нашому місті існував, й розташовувався він на перехресті Фундукліївської та Пироговської вулиць.

У путівнику Захарченка 1888 року зазначено, що крім аудиторій та всіх приладів, які необхідні для вивчення медицини, в Анатомічному театрі заслуговує на увагу тутешній музей, який був на горішньому поверсі, куди ведуть двійко східців від парадних дверей.

Колекція препаратів Анатомічного музею складається з трьох частин:

1. Перевезена з Вільна частина налічує 1530 номерів та є абсолютно достатньою для викладання

- анатомії. Більша частина цієї колекції, 880 одиниць,— це препарати розвитку кісток, єдине у своєму роді зібрання в Європі. Колекція та дісталася Університету Св. Володимира після знищення Віленської академії та була перевезена до Києва під наглядом професора В. О. Караваєва.
2. Колекція професора Вальтера складається із препаратів, що доповнюють Віленську колекцію, препаратів із воску, що відображають історію розвитку всіляких ембріонів, та зібрання черепів.
 3. Колекція професора В. О. Беца складається з анатомічних та гістологічних препаратів мозку; колекція містить до 10 000 номерів і теж єдина й неповторна у цілій Європі.

Через роки потому в Палермо я потрапила до подібного місця, однак було воно не анатомічним, а спеціалізувалося на безсмерті під час воскресіння, тобто у той час, коли тебе нарешті викличуть на прийом. То були катакомби монахів-капуцинів. У довгих коридорах лежали сотні мумій, про таємницю муміфікації яких орден «ані пари з вуст». Відомо лише, що для консервації потрібна велика кількість оцту, про що, у свою чергу, не забували сицилійські винороби. Раз на п'ятдесят років мумії перевдягали у чистий та ошатний одяг відповідно до нової моди, тобто й мертві не мають відставати від прогресу.

У Києві теж є подібний некрополь.—Над могутньою річкою у горах прорито катакомби Києво-Печерської лаври. Раніше туди ходили зі свічками. У мосму дитинстві туди провели електрику.

